

Infolisty

Mestský úrad Krupina

ročník II.

číslo 1/2015

január - marec

SPOMIENKA NA 70. VÝROČIE OSLOBODENIA MESTA

3. marca 2015 sme si pripomenuli 70. výročie oslobodenia mesta Krupina vojskami Červenej a rumunskej armády. Oslobodzovacie boje trvali od ráňajších hodín 3. marca, kedy bol oslobodený stred – centrum mesta až do 6. marca, keď vojská oslobodzovali okolité lazy. V priebehu štyroch dní zahynulo 57 rumunských a 35 ruských vojakov z územia vtedajšieho Sovietskeho zväzu. Počas spomienky sa na Svätotrojičnom námestí zhromaždili obyvatelia mesta, príslušníci Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov pod vlajkami Slovenskej republiky a Ruskej federácie.

Po zaznení ruskej a slovenskej hymny, úvodnej básni, začal oslavy pietneho aktu slávnostným príhovorom primátor mesta Radoslav Vazan. Prítomných pozdravila svojím príhovorom aj podpredsedníčka NR SR Jana Laššáková. V slovenskom prejave oslovil obyvateľov mesta zástupca Veľvyslanectva Ruskej federácie v Slovenskej republike – starší asistent pridelenca obrany plukovník Jevgenij Karpuchov, keď zdôraznil víťazstvo a spoločné hrdinské udalosti, ktoré by sme si mali pripomínať aj dnes. Posledný rečník Miroslav Prístavka z Oblasťného výboru SZPB pozdravil Krupinčanov aj od pamätníčky z Bratislavy, ktorá vo svojej mladosti prežívala koniec

vojny v Krupine. Na slávnostnom akte kladení vencov sa zúčastnili aj tretí tajomník Veľvyslanectva RF v SR Sergej Nikitin, ďalej poslanec Zastupiteľstva BBSK Štefan Matejkin, prednosta OU vo Zvolene Miroslav Náhlík a prednosta OU v Krupine Peter Filuš. Slávnostný akt kladení vencov sa uskutočnil pri tabuli padlých II. svetovej vojny umiestnenej na budove MsÚ a pri hlavnom Pamätníku Červenej armády v Krupine.

Tým sa slávnostná časť aktu na Svätotrojičnom námestí ukončila. Niekoľko hostí a študenti základných a stredných škôl sa presunuli na Horný hostinec, kde si uctili pamiatku zavraždených obyvateľov mesta a okolia. Kladení vencov sa zúčastnili členovia SZPB, riaditelia základných škôl – Július Gálik a Maroš Skopal, riaditeľ gymnázia – Ján Slosiarik, ďalej Miroslav Prístavka zo SZPB a o. i. aj brigádny generál v.v. Stanislav Petrenec. Príhovor o význame pamiatky II. svetovej vojny, obetí a osloboditeľov, ako aj stručné historické údaje o udalostiach, ktoré sa na tomto mieste stali 14. decembra 1944 – niekoľko mesiacov pred oslobodením – pripomenul historik Múzea Andreja Sládkoviča v Krupine Miroslav Lukáč.

- ml -

BEH OSLOBODENIA MESTA KRUPINA

Foto: Jaroslav Brodnianský

Pekná slnečná marcová sobota 7. marca 2015, bola pre nás v Krupine, už druhý krát venovaná behu. V tento deň sa uskutočnilo príjemné športové podujatie, ktoré sa konalo po viac ako 20-tich rokoch, pod názvom BEH OSLOBODENIA MESTA KRUPINA.

/Viac sa dočítate na strane 9/

Výstavba celomestskej ČOV sa rozbehla

V priemyselnej zóne Krupina – juh (pod závadom spoločnosti Wittur) a na Priemyselnej ulici si obyvatelia mesta určite všimli prebiehajúce rozsiahle stavebné práce na výstavbe kanalizačného privádzača s odláhčovacími komorami a objektu samotnej celomestskej čistiarnie odpadových vôd.

Jedná sa o najväčšiu verejnú investíciu v našom meste od roku 1989, veď hodnota celého diela presahuje 5,5 mil. eur. Finančné krytie na celý projekt je zabezpečené po jeho úspešnom presadení z fondov Európskej únie a spolufinancovanie zo strany Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s., ktorej akcionárom je aj naše mesto Krupina. Spolufinancovanie mesta je vo výške 5% z celkových nákladov stavby. Predpokladaný termín ukončenia a spustenia ČOV je na jeseň tohto roku. Mesto Krupina sa vďaka tejto investícii bude môcť ďalej rozvíjať v oblasti výstavby rodinných či bytových domov a zároveň v oblasti priemyselnej výstavby. Veľký krok sa zároveň urobí aj v oblasti kvality životného prostredia a čistoty rieky Krupinica, ktorú nečistené splaškové a dažďové vody veľmi zaťažovali.

Radoslav Vazan

Letný harmonogram vývozu KO v meste Krupina

Dňa 7.4.2015 začal pre fyzické osoby /IBV - rodinné domy/ v meste Krupina platiť v zmysle pravidiel a podmienok zberu a prepravy komunálneho odpadu na rok 2015 pre k.ú. Krupiny letný harmonogram, čo znamená vývoz 1 x 7 dní /vždy v utorok/.

Jaroslava Uramová

Vodovod pre lokalitu Nad Klípochem

Na základe žiadosti Mesta Krupina, rozhodol Minister životného prostredia SR o poskytnutí finančných prostriedkov z Enviromentálneho fondu formou dotácie na rok 2015 pre projekt s názvom Krupina – IBV, lokalita Nad Klípochem vo výške 85.754,28 EUR. Podmienkou poskytnutia podpory formou dotácie je dofinancovanie aktivít projektu vo výške najmenej 4.513,39 EUR zo strany mesta. Hlavnou aktivitou projektu je vybudovanie inžinierskych sietí, konkrétne vodovodu, v novej lokalite určenej pre individuálnu bytovú výstavbu (IBV). Tá je navrhnutá v súlade s územným plánom mesta Krupina,

ktorý bol schválený v roku 2012. Riešenie lokality pre IBV je dôležité z hľadiska rozvoja mesta a vytvorenia podmienok na bývanie najmä mladých rodín. V meste už dlhodobo prevyšuje dopyt po stavebných pozemkoch v intraviláne mesta nad ponukou. Vytvorenie lokality s možnosťou výstavby 39 rodinných domov dáva možnosť pre ďalší rozvoj mesta, pre jeho súčasných i budúcich obyvateľov. K samotným prácam, ktoré musia byť ukončené do novembra 2015, pristúpi Mesto Krupina po výbere dodávateľa stavebných prác.

Dajana Belláková

Pod'akovanie

Primátor mesta Krupina a poslanci Mestského zastupiteľstva v Krupine vyzvali ako každoročne obyvateľov mesta, spoločenstvá vlastníkov bytov, podnikateľské subjekty, prevádzkovateľov podnikov a objektov k aktívnemu sa zapojeniu do jarného upratovania, ktoré bolo vyhlásené dňom 14.3.2015. Súčasťou upratovania bol aj zber a odvoz biologického odpadu /konáre, lístie, byle, suchá tráva/ a zber veľkoobjemného a drobného stavebného odpadu.

Mesto Krupina vyslovuje pod'akovanie všetkým, ktorí aktívne pristúpili k tejto výzve a podielali sa na skrášlení a zvel'ad'ovaní nielen svojich obydľí, ale aj verejných priestranstiev.

V prípade, že obyvatelia mesta nestihli termíny zberov, môžu využiť služby Zberného dvora, Krupinica 427, Krupina, ktorý je otvorený počas prevádzkových dní /pondelok, streda a sobota/.

Jaroslava Uramová

Terénna sociálna práca 3 - Krupina

Názov projektu: **Terénna sociálna práca – Krupina**
 Operačný program: **Zamestnanosť a sociálna inklúzia**
 Spolufinancovaný fondom: **Európsky sociálny fond**
 Výška nenávratného finančného príspevku: **45 125,- Eur**
 Doba realizácie: **3. 6. 2014 – 30. 11. 2015**

Cieľ: **Zlepšenie životnej situácie a integrácie marginalizovaných rómskych komunít a ostatných ohrozených skupín obyvateľstva s ohľadom na špecifické potreby a podmienky prostredníctvom nevyhnutnej pomoci.**

Počet klientov za obdobie 06/2014 - 02/2015: **365**

Zrealizované aktivity:

- 06/2014 – upratovanie vonkajších priestorov sociálnej ubytovne
- 07/2014 – Branno-športový deň pre seniorov
- 08/2014 – Zbierka použitého textilu a šatstva
- 09/2014 – Tvorivé dielne pre deti zo sociálnej ubytovne
- 10/2014 – Mesiac úcty k starším (program pre seniorov v Klube dôchodcov)
- 11/2014 – Mikulášske tvorivé dielne
- 12/2014 – Operácia Vianočné dieťa (vianočné sociálne balíčky)
- 01/2015 – Zbierka použitého textilu a šatstva
- 02/2015 – Valentínske tvorivé dielne

K hlavným činnostiam terénnej sociálnej práce patria aktivity, ktoré majú napomôcť všetkým obyvateľom, ktorí sa ocitnú v nepriaznivej sociálnej situácii a nie sú schopní sami ani s pomocou rodiny a blízkych osôb nájsť primerané riešenie svojho sociálneho problému /napr. vytvorenie spolupráce s inštitúciami, individuálna práca s klientom, jeho rodinou a komunitou, poskytovanie poradenstva v rôznych oblastiach, pomoc pri obnove a úprave rodinných pomerov a iné/. Terénnych sociálnych pracovníkov nájdete na Mestskom úrade Krupina č. dverí 10.

„Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu v rámci Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia.“

www.esf.gov.sk

www.fsr.gov.sk

Ivana Petrincová

Oznámenie k programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Krupina

V predchádzajúcom vydaní Infolistov bol zverejnený dotazník, ktorého cieľom bolo zistenie názorov občanov na rôzne témy týkajúce sa života v našom meste. Dotazníkový prieskum bol realizovaný medzi obyvateľmi mesta Krupina v mesiacoch jún – august 2014. Dotazníky boli zverejnené na internete a distribuované prostredníctvom škôl a spolupracujúcich organizácií ako Jednota Dôchodcov či sociálne zariadenia. Jednalo sa o anonymný prieskum s možnosťou uvedenia svojho mena a adresy v prípade záujmu o zapojenie sa do žrebovania o ba-

líček propagačných materiálov mesta Krupina. Organizátor prieskumu, ktorým bola firma M. B. Consulting Banská Bystrica, sa zaviazal zachovať anonymitu a identifikačné údaje neboli spojené s obsahom vyplneného dotazníka.

Samotné žrebovanie účastníkov prieskumu o propagačné materiály prebehlo v mesiaci marec a touto cestou si dovoľujeme požiadať výhercov o prevzatie si balíčka na Mestskom úrade, oddelení projektového manažmentu (Ing. Dajana Belláková, Ing. Ivana Petrincová) počas úradných hodín.

Gratulujeme týmto výhercom:

Martin Lacko, Saská 23

Jozef Capuliak, Briač 1112

Roman Kvas, Železničná 10

Touto cestou sa chceme poďakovať všetkým občanom, ktorí sa do prieskumu aktívne zapojili svojimi názormi, pripomienkami a cennými podnetmi či nápadmi. Získali sme 425 vyplnených dotazníkov, ktoré boli vyhodnotené a ich výsledok bol zohľadnený pri tvorbe strategickej časti dokumentu Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Krupina. Vyhodnotenie dotazníkového prieskumu spolu s výstupmi zo stretnutí jednotlivých pracovných skupín si môžete pozrieť na stránke www.krupina.sk pod ikonou PHSR na pravej lište.

Dajana Belláková

Ako žijeme v našej Materskej škole

Materská škola, ako aj niektoré iné školské organizácie v Krupine, v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Krupina, prešli v roku 2014 reorganizačnými zmenami voľbou nových riaditeľov škôl. Výberovým konaním sa od 01.08. 2014 stala riaditeľkou Materskej školy na ulici Malinovského 874/21 spolu s elokovaným pracoviskom na ulici I. Krasku 60, Krupina Mgr. Ingrid Machovičová.

Materská škola poskytuje deťom celodennú starostlivosť od 2 do 6 rokov. Predprimárna edukácia je realizovaná v jedenástich triedach, z toho dve triedy sú v elokovanom pracovisku. Od začiatku školského roka pracujeme podľa novovytvoreného školského kurikula s profiláciou na dopravnú výchovu. V materskej škole je novozriadená trieda s uplatňovaním filozofie a prvkov Pedagogiky Montessori. Mesto Krupina, zriaďovateľ materskej školy, reflektoval na výzvu k rekonštrukcii a obnove materskej školy z ROP. Žiadosť bola úspešne schválená. Samotná realizácia bude prebiehať v letných mesiacoch roku 2015. Je to nepochybne veľmi úspešný a potrebný krok.

V materskej škole pracuje 37 zamestnancov, ktorí sa podieľajú na kvalitnom chode materskej školy. Pedagogické pracovníčky poskytujú kvalitnú predprimárnu edukáciu k príprave detí na celoživotné

učenie a šťastne prežitý život. Uplatňujú princípy a zásady predškolskej edukácie s využívaním prvkov tvorivo-humanistickej výchovy, všestranného rozvoja osobnosti a individuálneho pôsobenia. V obidvoch materských školách je zriadená školská jedáleň, ktorá poskytuje deťom plnohodnotnú stravu počas celého dňa. V mesiaci august prebiehala príprava materskej školy k začiatku školského roka. Aktivita k privítaniu detí v materskej škole na začiatku školského roka „Vitaj v našej škôlke“ nebola zrealizovaná z dôvodu nepriaznivého počasia. Na aktivitu však prispeli rôzne subjekty mesta Krupina finančnými a vecnými sponzorskými prostriedkami. Mestské lesy Krupina prispeli sumou 50,- eur, Ateliér Krupina sumou 10,- eur a pán Francisty sumou 10,- eur. Mestské lesy zhotovili pre materskú školu záhradné drevené posedenie,

firma PRENO s.r.o. zabezpečila drevo na orientačné tabule, pán Oravec zhotovil deťom nové sedáčka na hojdačky a tiež opracoval drevo na orientačné tabule. Vecnými cenami prispeli firmy: Orange Krupina, Prima Banka, Stavebná spoločnosť, Raiffeisen Banka.

Zriaďovateľ sa tiež zapojil k sponzorstvu zabezpečením občerstvenia, spolu s pekárňou Krupina a firmou Eden Krupina. V spolupráci zriaďovateľa mesta Krupina s firmou Lind boli materskej škole dodané dve sedacie pohovky.

V rámci profilácie materskej školy sa uskutočnili aktivity ako: Nezvyčajný dopravný prostriedok - Vozenie na koni, Beseda s motorkárom, Beseda s policajtom. Okrem týchto aktivít sa organizovali posedenia detí so starými rodičmi, posedenia s rodičmi s cieľom osláviť vianočné sviatky. Deti sa zúčastnili aj bábkového predstavenia.

V niektorých triedach prebiehajú stretnutia rodičov s deťmi pri realizácii hier s cieľom upevniť spoluprácu s rodinou. Rodičia detí participovali aj pri nákupe sušičky do materskej školy z dôvodu nevhodných podmienok k sušeniu opritej bielizne.

Materská škola realizuje v rámci spolupráce s organizáciami množstvo aktivít – skreeningové vyšetrenie pred vstupom do základnej školy, logopedické a očné vyšetrenie, návšteva ZŠ, stretnutie rodičov materskej školy s učiteľkami ZŠ. Ďalšie pripravované aktivity budú tiež pútavé.

Mgr. Ingrid Machovičová: „Myslím, že štart pôsobenia vo funkcii riaditeľky materskej školy som si

nemohla ani lepšie predstaviť. Preto ďakujem mojim zamestnancom za pomoc kvalitným plnením svojich povinností. Strategické vízie sú veľmi pozitívne a my sa už tešíme

z úspechov našich detí, z ich úsmevu na tvárach a každodenného šťastného pocitu, získaného pobytom v materskej škole. A v neposlednom rade z krásneho šatu budovy, ktorý získame dlhoželanou rekonštrukciou.“

Ingrid Machovičová

Demografický vývoj obyvateľstva v meste Krupina v mesiacoch január - február 2015

Naši novonarodení Krupinčania : 9 detí

Eliáš Bačinský
Daniel Duroch
Ladislav Jakab
Emily Pavlendová
Nikola Račeková
Dominika Sopková
Alexandra Sýkorová
Terézia Uhríková
Adrián Weiss

Manželstvo uzavrelo 6 párov:

Ján Bohovic a Nikola r. Mohylová
František Macko a Anna r. Daubnerová
Jozef Molnár a Ana r. Mickoska
Miroslav Pálka a Mária r. Klimová
Róbert Parilla a Miriam r. Hanesová
Róbert Rusín a Jana r. Kováčová

Opustilo nás 18 spoluobčanov:

Gabriela Baštová, 84 r.
Margita Belláková, 86 r.
Jozef Dado, 84 r.
MUDr. Rozália Gregová, 66 r.
Jozef Grnáč, 64 r.
Anna Lietavová, 89 r.
Helena Lukáčová, 92 r.
Marta Lukáčová, 71 r.
Jaroslav Mozol'a, 49 r.
Anna Oremová, 87 r.
Emília Páľková, 64 r.
Anna Polievková, 86 r.
Ol'ga Santorisová, 76 r.
Mária Sopková, 87 r.
Emília Spodniaková, 81 r.
Milan Tkáčik, 62 r.
Peter Vištiak, 93 r.
Ing. Marián Zajac, 78 r.

Adriana Žabková

Zápis detí do Základných škôl a Materskej školy v Krupine

V mesiaci február sa uskutočnil zápis do I. ročníka na plnenie povinnej školskej dochádzky pre nový školský rok 2015/2016.

Zápis dopadol úspešne na obidvoch školách. V ZŠ E. M. Šoltésovej prišlo k zápisu 49 detí a v ZŠ J. C. Hronského 48 detí. Desať detí bude mať povinnú školskú dochádzku odloženú. V mesiaci marec sa uskutočnil zápis aj v MŠ Malinovského s elokovaným pracoviskom na Ul. Ivana Krasku. Zápis prebiehal v dňoch 2.3 - 6.3.2015, bolo zapísaných 47 detí. Materská škola počíta so zaradením detí s odloženou povinnou školskou dochádzkou a ich opätovným začlenením do výchovno - vzdelávacieho procesu. Kapacita Materskej školy na Ul. Malinovského aj na Ul. Ivana Krasku bude plne obsadená k 1. 9. 2015.

Adriana Žabková

Tradičné remeslá v Honte

„Kto nepozná minulosť, nepochopí budúcnosť.“ Ján Lukačka

Presne v duchu tohto výroku, sa žiaci SOŠOaS v Krupine, dňa 20. 3. 2015 spolu so svojimi profesormi, zúčastnili exkurzie o tradičných remeslách v regióne Hont. Výstava je nainštalovaná v Múzeu Andreja Sládkoviča v Krupine.

So záujmom sme si prezreli vystavené exponáty. Sú krásnymi umeleckými dielami, vytvorené rukami našich starých a prastarých rodičov, ktorí žili a tvorili v našom regióne. Exponáty, ako aj históriu rezbárstva a čipkárstva nášho regiónu nám priblížil vo svojom výklade historik mesta Krupina PhDr. Miroslav Lukáč. Vysvetlil nám náročnosť a technické postupy tradičnej výroby v minulosti. Pozreli sme si vystavené čepce, čipky, kroj, obrusy, vyrezávané sochy a pekne vyzdobené veľkonočné vajíčka.

Na záver našej exkurzie, sme si aj my mohli vyskúšať jedno z týchto tradičných remesiel - rezbárstvo.

Pavel Trpka, žiak IV. O

Mestské kúpalisko Tepličky sa pripravuje na otvorenie letnej sezóny

Naše mestské kúpalisko Tepličky sa už v tomto čase pripravuje na otvorenie letnej sezóny.

Ak bude priaznivé počasie, letná sezóna naplno odštartuje v druhej polovici mája.

Prevádzkovateľ, pán Milan Gebora, plánuje otvoriť letnú sezónu zábavným programom pre rodiny s deťmi.

Ale už teraz, počas jarných mesiacov, je potrebné pripraviť areál kúpaliska na sezónu.

Pán Gebora už začal s čistením okolia a vypilovaním náletových drevín.

Vymenil staré poškodené pletivo za nové poplastované oplotenie a osadil nové stĺpiky.

V minulom roku prešla rekonštrukciou prevádzková budova a tento rok plánuje prevádzkovateľ opraviť chodník od bazénov k budove.

Stará betónová dlažba bude nahradená novou vibrolisovanou. Návštevníci kúpaliska, hlavne tí najmenší sa môžu tešiť na nové detské ihrisko s preliezkami a na vodnú atrakciu, pod ktorú sa už v súčasnosti spevňuje betónová plocha.

Mesto Krupina aj v tomto roku poskytlo prevádzkovateľovi dotáciu vo výške 1000,- Eur na rekonštrukčné práce realizované Mestským podnikom služieb, s.r.o., Krupina.

Počas horúcich prázdninových večerov sa môžu návštevníci tešiť na večerné kúpanie v príjemnej atmosfére.

Dúfajme, že nás leto prekvapí vysokými teplotami, a návštevníci kúpaliska si budú môcť oddýchnuť a zabaviť sa, v príjemnom prostredí nášho mestského kúpaliska Tepličky.

Žanneta Maliniaková

Riešenie havarijného stavu kanalizačnej prípojky pre Základnú školu E. M. Šoltésovej

Z dôvodu havarijného stavu a nefunkčnosti prípojky kanalizácie na Základnej škole E. M. Šoltésovej, Mesto Krupina okamžite zadalo vypracovať projektovú dokumentáciu na riešenie tohto stavu, a to vybudovanie novej kanalizačnej prípojky.

Kanalizačná prípojka sa vybuďovala v zelenom páse v priamej línii a napojila sa priamo na hlavnú mestskú kanalizáciu v telese cesty 1. triedy. Výkop bol realizovaný v hĺbke cca 5 metrov a bolo uložené nové kanalizačné PVC potrubie DN 300 mm s rozšírenou kapacitou. Taktiež sa vybuďovala nová kontrolná šachta.

Financovanie projektovej dokumentácie bolo zabezpečené z vlastných zdrojov. Samotná realizácia bola financovaná zo štátnej dotácie. Projekt realizovali Stavebniny Dado.

Jaroslava Uramová

Zachráňme krupinské hrobky !

Dobrovoľná zbierka na obnovu historických hrobiek v meste Krupina

Začiatkom roka mestské zastupiteľstvo v Krupine schválilo vyhlásenie dobrovoľnej zbierky na záchranu historických hrobiek v meste Krupine. Zbierka bola vyhlásená 15. februára a bude organizovaná v priebehu roka 2015 až do 15. februára 2016. Realizovaná bude prostredníctvom aktívnych študentov, členov mládežníckeho parlamentu, alebo určených dobrovoľníkov, ktorí budú zbierať príspevky od darcov do označených pokladničiek. Okrem toho každý, kto má záujem podporiť záchranu vzácných hrobiek, môže prispieť ľubovoľnou čiastkou do pokladne mesta, do pokladničky v Informačnej kancelárii mesta v Boryho dome, alebo aj na účet mesta: SK03 0200 0000 0034 4533 7558 vedený vo VÚB banke. Je potrebné uviesť variabilný symbol 2015 a konštantný symbol 0308.

Dalšie informácie nájdete na webe: www.krupina.sk - časť Novinky a oznamy – ku dňu 19. 2. 2015 - Mesto Krupina vyhlasuje dobrovoľnú zbierku.

Všetky finančné príspevky, ktoré sa zbierajú, budú využité na podporu opravy oboch hrobiek – na projekty, murárske práce, klampiarske, tesárske

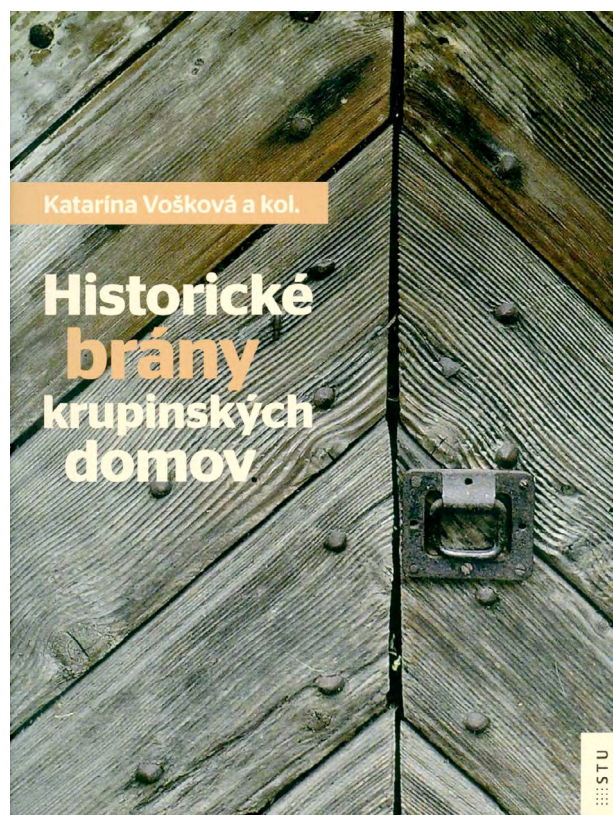
práce a všetko, čo bude potrebné podľa rozhodnutia pamiatkárov urobiť. Jednu z hrobiek – (rodiny Plachých) mesto navrhuje vyhlásiť za národnú kultúrnu pamiatku. Mesto okrem vyzbieraných finančných prostriedkov vyčlenilo v rozpočte na rok 2015 – 2017 zdroje, z ktorých bude zabezpečovaná základná údržba a postupná rekonštrukcia oboch hrobiek. V tomto roku je to suma 10 000,- EUR. Obe hrobky sú súčasťou starého krupinského cintorína. Prvá z nich patrila rodine Plachých a dal ju postaviť Ľudovít Plachý (prvý mešťanosta z r. 1848-49). Krupinská rodina Plachých patrila k hontianskej vetve šľachtického rodu, ktorého hlavy boli často krát na čele samotného mesta (mešťanostovia) alebo zastávali významné funkcie v samospráve Hontianskej či Zvolenskej župy. Posledným mešťanomom z rodu bol Július Plachý (zvolený r. 1898), syn staviteľa hrobky. Symbolom v zemianskom erbe rodu je strieborná holubica. Neorenesančná hrobka je zo začiatku druhej polovice 19. storočia a je výnimočná svojou architektúrou, bohatou zdobenou kupolou a ďalšími detailmi. Výnimočná je aj z celoslovenského hľadiska.

Dalšia hrobka patrila rodine Eiserthovcov, známej lekárskej a poštmajsterskej rodine. Dr. Pavel Eisert bol starostom mesta v 30. rokoch 20. storočia a vlastnil tri domy, z nich dva na námestí (vedľa MsÚ) a v jednom prevádzkoval lekáreň. Okrem toho bol aktívny vo väčšine ev. a. v. spolkov a pôsobil aj vo funkcii dozorca miestnej cirkvi. Hrobka je postavená v neoklasicistickom duchu, je jednoduchšia než prvá hrobka, no je krásna vo svojej jednoduchosti a klasických čistých líniiach a spolu s hrobkou Plachých dotvára výnimočný charakter krupinského starého cintorína.

Zbierka bude ukončená vo februári roku 2016.

Text a foto: **Miroslav Lukáč**

KRUPINSKÉ HISTORICKÉ BRÁNY - nová kniha o Krupine

tole sa autori zamerali na svetskú (profánnu) architektúru s obytnou funkciou, pritom vyzdvihli aj roľnícke usadlosti – tak typické pre krupinské lazy (s. 11 – 55). Okrem historických záberov zo súkromného archívu a archívu kroniky mesta, sú v knihe po prvýkrát publikované katastrálna mapa mesta z r. 1868 s vyznačením opevnenia z čias protitureckých bojov, ďalej pôdorys či skôr zameranie pivnice pod múzeom (s. 37) a najmä mapa existujúcich alebo už neprístupných pivníc v starom meste (vo vnútri hradieb) a čiastočnej aj na Malom rínku (s. 38 – 39), ktoré boli spracované zvlášť pre túto knihu.

Výsledkom výskumu historických brán bolo ich umelecko-historické zhodnotenie, charakteristika a architektonicko-konštrukčný roz-

Mesto Krupina a Kultúrne centrum a Múzeum Andreja Sládkoviča v Krupine spolupracovali na príprave ďalšej výnimočnej publikácie – Historické brány krupinských domov. Jej zostavovateľku dr. Katarínu Voškovú z Fakulty architektúry Slovenskej technickej univerzity už pred 4 rokmi zaujali staré brány domov najmä na Zvolenskej ceste a Pribinovej ulici. Zorganizovala preto (v spolupráci s miestnymi inštitúciami) dva ročníky Jesennej univerzity architektúry, počas ktorých študenti rôznych európskych univerzít dokumentovali – zakresľovali a fotografovali historické domy a brány v starom meste a na predmestí. Ich výsledok bol spracovaný do podoby posterov, z ktorých múzeum zorganizovalo dve výstavy (v r. 2010 a 2012).

Práca študentov a ich vedúcich architektov bola zúčastnená aj v novej knihe. Monografia Historické brány krupinských domov je rozdelená do niekoľkých častí. Okrem úvodu v prvej kapitole autori M. Lukáč a K. Vošková predstavili historický vývoj mesta a základné typologické druhy architektúry – cirkevnú, obrannú a svetskú architektúru. V ďalšej kapi-

bor. Prehľadne je usporiadaný katalóg brán v ďalšej kapitole (s. 70 – 124), teda brány s domami na uliciach Pribinova, Prostredná, Horná, Zvolenská, Andreja Kmeťa na Svätotrojičnom námestí. Ku každej bráne a domu bol vyhotovený nielen ich popis, zameranie a rozkreslené výnimočné detaily, ale aj história, ktorú spracoval historik múzea dr. M. Lukáč zvlášť pre toto dielo. Tu sa nám po prvýkrát dostáva do rúk obraz domu s históriou a jeho majiteľmi...

V knihe sa ďalší autori K. Vošková a M. Fraštia venujú metódam a metodike dokumentovania architektonických de-

tailov (s. 128 – 144) a posledná kapitola od K. Voškovej a M. Urlandovej rozoberá princípy ochrany a prezentácie architektonických detailov, a to v rámci širšieho kontextu ochrany kultúrneho dedičstva Európy (s. 146 – 156).

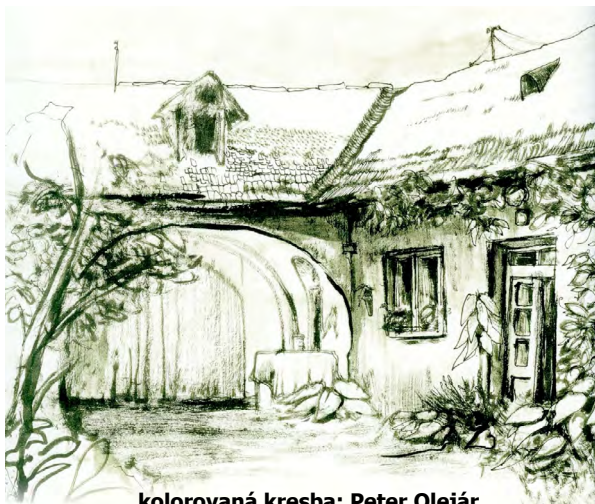
Na konci je záver, po ktorom nasleduje rozsiahly poznámkový aparát, vďaka ktorému je možné vystopovať všetky publikované údaje, prípadne rozšíriť poznanie o nich vlastným štúdiom. Pramene a literatúra sú prehľadne usporiadané na konci publikácie (s. 158 – 172) a za tým sú stručné biografické texty o autoroch knihy (s. 174 – 175). Knihu sprevádzajú nezvyčajné akvarely - pohľady na krupinské stavby (vežu, domy, dvory) od Petra Olejára. Publikácia má veľký formát a keďže má mäkkú väzbu, veľmi dobre sa drží v rukách. Vďaka ochote majiteľov domov,

ktorí ich poskytli na dokumentovanie a vďaka všetkým na knihe zaujatým ľuďom, máme v rukách krásne a výnimočné dielo o výnimočných bránach a historickej architektúre jedinečného starobylého mesta.

Vydanie knihy podporili Mesto Krupina, Mestské lesy, s.r.o. Krupina, Brother Industries (Slovakia), s.r.o. Krupina a Bela, s.r.o. Krupina, Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky a ďalší sponzori. Bude ju možné zakúpiť v Informačnej kancelárii mesta na Svätotrojičnom námestí a ďalšie informácie možno získať v Múzeu Andreja Sládkoviča v Krupine.

Miroslav Lukáč

kolorovaná kresba: Peter Olejár

Rok 2014 v Mestskej knižnici

Otváracie hodiny v Mestskej knižnici boli od nového roku 2015 upravené na 42 hodín týždenne.

Čistý fond knižnice činí 19 051 knižničných jednotiek. Ročný prírastok kníh bol 419, zakúpili sme 251 nových titulov kníh a 168 kníh sme dostali darom.

Celý rok prebiehala v knižnici rekatalogizácia. Touto formou bolo do konca decembra 2014 spracovaných 11 206 titulov. Súbežne s touto činnosťou prebiehala aj očista knižného fondu kde sa vyradilo 1088 kníh. Príčinou vyradenia bolo opotrebovanie kníh, ale aj neaktuálnosť fondu v politických a technicko-vedných odboroch.

V roku 2014 si čitatelia vypožičali 33 616 kníh a časopisov. Spolupracovali sme s 88 slovenskými knižnicami v rámci medziknižničnej výpožičnej služby. Medzinárodnú medziknižničnú službu sme využili pri 29 tituloch zo zahraničia.

Do knižnice sa zapísalo 768 čitateľov z Krupiny, ale aj z okolitých obcí v rámci okresu.

Knižnicu navštívilo 9666 čitateľov. Služby internetu využilo 2607 používateľov.

V priebehu roka sme zrealizovali 46 vzdelávacích a kultúrno-spoločenských podujatí. Informačno-výchovný charakter malo 39 podujatí. Uskutočnili sme 5 besied so spisovateľmi. Navštívila nás spisovateľka z Českej republiky Jitka Vítová, ktorá sa prezentovala na oboch ZS. Spisovateľka Danuša Dragulová - Faktorová besedovala so žiakmi v CVČ - Domček a neskôr v obradnej sieni MsÚ s členmi klubu dôchodcov učiteľov. Po besede spolu s primátorom mesta Ing. Radoslavom Vazanom korunovala kráľov detských čitateľov. Pozvanie na literárnu besedu prijala aj spisovateľka Katarína Gillerová. Rok sme ukončili pekným podujatím, literárno - filmovým pásmom Vianočné oblátky.

Katarína Almášyová

Jozef Banáš opäť v Krupine...

Dňa 5. marca v obradnej sieni MsÚ v Krupine zorganizovalo Mesto Krupina – Oddelenie kultúry - Mestská knižnica besedu so známym spisovateľom, dramatikom, pred časom i politikom a všestranne zameraným Jozefom Banášom.

Prvýkrát bol v Krupine na besede ešte v roku 2012. Po privítaní autora viceprimátorkou mesta Mgr. Annou Borbuliakovou, autor predstavil nové prírastky zo svojej tvorby.

Kniha Veľstúr je síce na trhu necelé 3 mesiace, no našli sa čitateľky, ktoré ju už prečítali. Plná sála odmenila potleskom pani Zuzanu Páleníkovú za erudovaný rozbor diela. Ten ocenil aj samotný autor. Okrem novinky (Veľstúr) autor predstavil aj svoje staršie knihy - Zastavte Dubčeka, Idioti v politike či Sezóna potkanov. Auditorium zaujali aj staršie práce – Kód 9 či jeho pokračovanie Kód 1, no nielen zaujali, ale na samotnú výzvu autora reagovali aj kritici jeho práce. Autor tohto príspevku kriticky (z historického pohľadu) poukázal na negativistické texty či zaujatosť p. Banáša na cirkev a nepresnosti pri posudzovaní a vykladaní niektorých historických faktov v oboch Kódoch. Na to sa rozprúdila živá diskusia medzi oboma aktérmi, do čoho sčasti vstupovali niektorí poslucháči. Napokon sa diskusia ukončila a autor sa podelil o svoje predstavy aj o svojich budúcich dielach.

Po zapísaní do kroník Mestskej knižnice, Klubu dôchodcov – učiteľov a Pamätnej knihy mesta Krupina čitatelia získali nielen autogramy s venovaním, ale aj spoločné fotografie.

Po skončení besedy v neformálnej diskusii s niektorými Krupinčanmi a rozhovore pre miestnu televíziu, sme sa s autorom viacerých úspešných diel rozlúčili.

Miroslav Lukáč

Medzinárodné cyklistické preteky
Okolo Slovenska
9. - 14. jún 2015

hlavný organizátor pretekov:
Slovenský zväz cyklistiky
- medzinárodné a slovenské inštitucionálne zastúpenie

spoluorganizátor pretekov:
Drift s.r.o.
- koncepcia, marketing, médiá

manažment pretekov:
generálny riaditeľ pretekov - Peter Privara (SZC)
reklamný a mediálny zástupca - Karol Školník (Drift)
športový riaditeľ - Ľudovít Lučanič
technický riaditeľ - Stanislav Klučár
zostavovateľ trate - Stanislav Holec

Najvýznamnejšie medzinárodné cyklistické preteky na Slovensku

„Okolo Slovenska“ aj cez Krupinu

V dňoch od 9. do 10. júna 2015 sa uskutočnia na Slovenskej Route 66, zo Šiah do Telgártu najvýznamnejšie cyklistické preteky na Slovensku, 59. ročník „OKOLO SLOVENSKA". Mesto Krupina bude 10. júna dejiskom prvej rýchlostnej prémii tohto ročníka. V cieľi pretekov v obci Telgárt, sa predstaviteľ mesta zúčastní na slávnostnom odovzdávaní cien víťazom.

Ján Alakša

Zastarané tenisové kurty

V Krupine je už dlhodobý problém s tenisovými kurtmi, ale hlavne s podkladom, ktorý sa na nich nachádza. Umelá hmota sa už v tejto dobe nenachádza takmer v žiadnom meste na Slovensku a jej výrobou sa zaoberá už len firma v Jablonci nad Nisou v Českej republike. Keďže je v Krupine veľký záujem o tento šport, chcel by som sa ako poslanec pričiniť o získanie finančných prostriedkov na výmenu umelej hmoty za umelú trávu, koberec alebo podklad, ktorý by vyhovoval rekreačnému tenisu v Krupine.

Spolu s predsedom KTK pánom Tršom sme oslovili približne 12 firiem, ktoré sa výstavbou tenisových kurtov, konkrétne umelou tenisovou trávou, podrobne zaoberajú. Po osobných stretnutiach, kedy sa jednotliví predstavitelia firiem podrobne oboznámili s tenisovými kurtmi v Krupine a podkladom, ktorý sa nachádza pod umelou hmotou, sme dospeli ku konkrétnym cenovým kalkuláciám a možnostiam.

Členovia komisie pre školstvo, mládež, kultúru a šport budú následne oboznámení s jednotlivými ponukami, takisto aj pán primátor a ostatní poslanci na najbližšom mestskom zastupiteľstve.

Pevne verím, že spolu nájdeme spôsob i potrebné finančné prostriedky na výber vhodnej firmy, aby sa mohla začať prestavba tenisových kurtov v Krupine.

Martin Selecký

Nové striedačky na futbalovom štadióne

V týchto dňoch sa dokončujú práce na výmene starých, takmer 30-ročných striedačiek na futbalovom štadióne, ktoré sú už dlhodobo nevyhovujúce, za nové. Veľké podakovanie patrí hlavne firme Way Industries, a.s., ktorá ich realizáciu zabezpečila, konkrétne pán Ján Macko. Takisto veľká vďaka patrí pánovi primátorovi Ing. Vazanovi a Mestskému podniku služieb v Krupine za zabezpečenie mechanizmov pri prácach spojených s osadením nových striedačiek a v neposlednom rade aj firmám Stavebniny DADO a Optim s.r.o. za dodanie betónu na ich upevnenie do zeme.

Martin Selecký

BEH OSLOBODENIA MESTA KRUPINA

Myšlienku obnovenia behu otvoril pán Ľubomír Šmakal a zorganizovania I. ročníka Behu oslobodenia sa podujal Mgr. Maroš Skopal. Tento ročník organizovalo Mesto Krupina, Oddelenie kultúry, Komisia pre školstvo, kultúru a šport pri MsZ v Krupine v spolupráci s Mládežníckym parlamentom a mnohými nepostrádateľnými dobrovoľníkmi.

Pred jedenástou hodinou začala registrácia účastníkov behu. Zaregistrovalo sa spolu 264 bežcov v rôznych vekových kategóriách od maličkých škôlkárov až po aktívnych bežcov dôchodcov, a to nielen z Krupiny a najbližšieho okolia, ale dokonca aj z iných okresov. Malý okruh pre kategóriu detí narodených v roku 2008 a mladších, meral 200m, v kategórii detí narodených v rokoch 2007-2006 bola trať dlhá 400 m. Mladší žiaci a mladšie žiačky, rok narodenia 2005-2003, odbehli ako prví, okruh merajúci 1000 m. Za nimi štartovali starší žiaci a žiačky (r. 2002- 2000) na trati 2000 m. Doras-

tenci a dorastenky (r. 1999-1997) si svoje sily overili na trati dlhej 3000 m.

A už prišla na rad kategória žien do 45 rokov, ďalej ženy nad 45 rokov, ktoré bežali trať dlhú 3000 m. Mužské kategórie, ktoré bežali trať dlhú 10 km, boli tri, a to do 40 rokov, nad 40 rokov do 55 rokov a posledná kategória muži nad 55 rokov.

Foto: Jaroslav Brodnianský

Beh oslobodenia otvoril a ceny víťazom v jednotlivých kategóriách odovzdal primátor mesta Ing. Radoslav Vazan, spolu s Mgr. Marošom Skopalom a Mgr. Martinom Seleckým. Aj touto cestou sa chceme poďakovať všetkým sponzorom, menovite Mestské lesy s.r.o., COOP Jednota SD, LC Stred, Eden, Brother Industries s.r.o., Pekáreň Bzovík, HI-TEC s pomocou ktorých, sa nám toto podujatie podarilo plnohodnotne zabezpečiť. Podakovanie patrí aj všetkým dobrovoľníkom z radov DHZ Krupina, Mládežníckeho parlamentu a všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľali na vydaní priebehu Behu oslobodenia.

Podakovanie a gratulácia patrí aj všetkým bežkyniam a bežcom za ich účasť a viaceré výborné bežecké výkony. Všetci športovní nadšenci rekreačného behu sa môžu už teraz tešiť na budúci ročník, ktorý sa bude konať opäť o rok, v mesiaci marec, kedy si pripomíname oslobodenie mesta Krupina.

Zdenka Sýkorová

Foto: Jaroslav Brodnianský

Nezostalo po nich ticho 3

Viliam Polónyi na stránkach novej knihy

V roku 2013 si mesto Krupina pripomenulo výročie úmrtia nášho rodáka, čestného občana mesta Viliama Polónyiho (6. 7. 1928 – 12. 2. 2012). Slávnostne bol otvorený a pomenovaný jeho menom amfiteáter a výstava v Múzeu A. Sládkoviča v Krupine. Koncom minulého roka vyšla nová publikácia **Nezostalo po nich ticho**. Je to už tretí diel v rovnakej koncepcii vydavateľstva Forza Music. Kniha dvoch hlavných autorov – Aleny Horváthovej-Čisárikovej a Petra Valu predstavuje ďalšie portréty slovenských osobností, ktorí už nie sú medzi nami. Okrem Evy Kostolányiovej, úspešnej speváčky, aj profily Jána Roháča, herca Ctibora Filčíka, Slava Zahradníka, maliara, grafika a ilustrátora Albína Brunovského, speváčky Tatiany Hubinskej, hercov Ivana Rajniaka, Júliusa Satinského a Kataríny Kolníkovej, ďalej katolíckeho kňaza a svojho času oblúbeného rozhlasového a televízneho kazateľa Antona Hlinku, hokejistu Pavla Demitru a napokon Viliama Polónyiho (na s. 194 – 213). S podtitulom Kráľ Hontu alebo slovenský Eulenspiegel je uvedený spolu s fotografiou postavy báťu Klimu – figliara zo Sebechlebských hudcov. Úvodný citát režiséra Miloša Pietra: „Vilko je Boží človek, on sa už ako herec narodil“ vystihuje celú (no nie len) hereckú osobnosť Viliama Polónyiho. Portrét je uvedený poslednými rokmi jeho života, potom nasledujú krupinské roky, pričom nechýba svadobná fotografia jeho rodičov, Viliama ako žiaka IV. b. triedy (1938/39) alebo jeho prvé predstavenie z operetky S jedným sníčkom anjelíčkom. Začiatky divadelnej kariéry vo Zvolene a v Bratislave, vrátane filmovej tvorby sú popretkávané veselými príhodami (somár na scéne, bitkársku scénu z natáčania Jánošíka apod). Autor textu Peter Valo nezabudol predstaviť rodinu a dlhoročné manželstvo Viliama s Boženkou „Bubou“, ale tiež Viliamove zahraničné herecké skúsenosti, riadenie nitrianskeho či bratislavského divadla. Po textoch o Hontianskom kráľovi viažuce sa na Krupinu a Hont, na konci nájdeme spomienky jeho priateľov a kolegov - Jozefa Kracinu - bývalého starostu z H. Nemiec, alebo Kvetu Strážanovej - kamarátky, herečky a napokon režiséra dobrého kamaráta Cyrila Králika. Knihu je možné zakúpiť aj v Krupine.

Miroslav Lukáč

MESTO KRUPINA - ODDELENIE KULTÚRY VÁS POZÝVA NA DIVADELNÉ PREDSTAVENIE

Miro Gavran

Všetko o ženách

režia:

Minim F. Otwow

KINO KULTÚRA

7. máj 2015

19.00 hod.

VSTUPNÉ: 10€

hrajú:

Bibiana Ondrejková

Andrea Karnasová

Andrea Zimányi - Profantová

PREDPREDAJ VSTUPENIEK:

INFORMAČNÉ CENTRUM t.č. 0918 869100

Mesto Krupina - v spolupráci s OSIVOM, a.s. Zvolen a Slovenským zväzom chovateľov ZO Hontianske Nemce
Vás pozývajú na chovateľskú prezentačno - predajnú výstavu

Jarný GAZDOVSKÝ JARMOK v Krupine

2. máj 2015

Amfiteáter Viliama Polónyiho v Krupine od 8.00 hod.

Na jarmoku si môžete zakúpiť a vymeniť
domáce hospodárske zvieratá:

ovce - jahňatá, kozy - kozľatá, kone...,

hydinu: sliepky - nosnice, brojler, husi - húsatá,

husokačky, káčatá, morky, perličky...,

králiky, holuby a iné...

predaj jarných osív, tráv a trávnych zmesí, hrachu,
drobných semien a sadby rôznych odrôd zemiakov.

Návštevníci jarmoku si môžu zakúpiť občerstvenie z gazdovského dvora.

PROGRAM od 9.30 hod.: FS HONT Krupina, „KMOTROVCI“ - Juraj Matiš a Mária Kropáčová,
heligonkári z Krupiny a okolia, deti zo SZŠ...

Informácie: Informačné centrum Krupina: t.č. 0918869100
Oddelenie kultúry: 0905536852

DO PRÁCE
NA
BICYKLI

Nezáleží na profesii.
Bicyklovat'
môže každý.

Od 1.5. do 31.5.2015
budú cesty
patriť cyklistom.

AGRONÓM

UČITEĽ

TRÉNER

INŠTALATÉR

LEKÁR

HASIČ

EKONÓM

**OBRÁBAČ
KOVOV**

ETNOGRAF

MURÁR

UPRATOVAČKA

KAMENÁR

www.dopracenabicykli.eu

Informácie a odpovede na otázky dostanete:

www.dopracenabicykli.eu muzeum1@krupina.sk tel. č. +421917761156

Organizátori:

Mesto Krupina

Sponzori:

Bicykle MAMA šport

KANDRÁČ VCI

KRUPINA

31. máj 2015
16.00 hod.

AMFITEÁTER

Viliama Polónyiho

Predpredaj lístkov:
Informačné centrum: 0918869100

vstupné: 7€

INFOLISTY - informačné noviny - občasník Mestského úradu v Krupine. Vydavateľ: Mestský úrad v Krupine, Svätotrojičné námestie 4/4, Kontakt: 045/555 0311, krupina@krupina.sk, Distribúcia: Slovenská pošta, a.s., do každej domácnosti obyvateľov mesta Krupina. Tlač: Tlačiareň Nikara - Róbert Jurových, Krupina.

Infolisty